

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף טו of ביצה. מסכת ביצה.
Our daf concludes the first Perek of Mesechte Beitzah and begins the second Perek, יום טוב, which will discuss the laws of עירוב תבשילין, as well as many other laws related to Yom Tov.

Some of the topics we will learn about today include:

A continuation of the discussion of which items are permitted and which are forbidden to be sent as gifts on Yom Tov

Whether or not we wear Tefillin on Shabbos and Yom Tov,

B

and what to do if one finds Tefillin in the field on Shabbos.

An introduction to the laws of Eruv Tavshilin, which permits a person to cook on Yom Tov for Shabbos, when Yom Tov falls out on a Friday.

An overview of the mitzva of Simchas Yom Tov - and a machlokes between Rebbe Eliezer and Rebbe Yehoshua on how to divide one's time on Yom Tov between Oneg Yom Tov of the Seudos Yom Tov, and spending one's time in Torah Study and Service of HaShem.

C

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

עירוב תבשילין - The first Mishnah of the Perek introduces us to the תקנת חכמים of עירובי תבשילין, to permit cooking on Yom Tov for Shabbos, when Yom Tov falls out on a Friday.

Let's first review the background of עירובי תבשילין based on the Gemara פסחים דף מ"ז ע"ב.

The Posuk; מלאכת עבודה לא תעשו teaches that all מלאכות that are אסור on Shabbos are אסור מדאורייתא as well.

The Posuk;

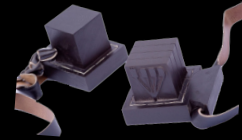
אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם makes an exception for work done נפש - for the purpose of eating on טוב.

However, the היתר of אכילת נפש applies only to food prepared for Yom Tov itself, and not for the next day.

A

Which gifts may be sent
on Yom Tov

Whether we wear
Tefillin
on Shabbos and Yom Tov



B

What to do
if one finds Tefillin in the field
on Shabbos

An introduction to
Eruv Tavshilin

An overview of
Simchas Yom Tov

C

עירובי תבשילין

אך אשר יאכל
לכל נפש
הוא לבדו יעשה לכם

אכילת נפש
ליום טוב

כל מלאכת
עבודה
לא תעשו

מלאכות
אסורות

only food for Yom Tov,
and not for the next day

D Therefore, the Gemara there asks:
 - האיך אופן מיום טוב לשבת
 Based on what do we cook and bake for שבת when יום טוב falls on Friday?
 After all, עירובי תבשילין which is a תקנה דרבנן, cannot be מתיר an איסור דאורייתא.
 There are two answers:
 רבה employs the principle of הוּאֵיל וּמִקְלַעֵי לִיה אֹרְחִים חֲזִי לִיה -
 Since, if many guests would arrive unexpectedly on יו"ט he would need the food for יו"ט, we view this baking as being done for יו"ט. However, it remains אסור מדרבנן, because, right now, he does not yet have guests, and his intention was for after יו"ט.
 Therefore, the Chachamim instituted עירובי תבשילין to remove the איסור דרבנן.
 רב חסדא does not subscribe to the principle of הוּאֵיל - however he holds
 - מדאורייתא צרכי שבת נעשין ביום טוב
 As Rashi there explains;
 שבת ויו"ט חדא קדושה היא דתרווייהו שבת איקרו וכי היכי דמותר לבשל לבו ביום מותר לבשל למחר
 Shabbos and Yom Tov are one קדושה - therefore, one may cook on יו"ט for שבת. The Chachamim, however, did not allow it because
 - גזירה שמא יאמרו אופן מיו"ט אף לחול
 People might erroneously think that one may bake on יו"ט for the weekdays.
 - וכיון דאצרכוה רבנן עירובי תבשילין אית ליה הכירא
 The requirement of עירובי תבשילין will remind people that only מותר is מיום טוב לשבת, but אסור is מיום טוב לחול.

E Bottom Line - according to both Rabbah and Rav Chisda, there is no איסור דאורייתא, merely an איסור דרבנן, which is rectified by עירובי תבשילין.
 By preparing the עירוב תבשילין, it is as if we already began cooking for Shabbos from before Yom Tov, and thus we may continue the process of cooking, which we had already begun previously on Erev Yom Tov.
 שמחת יום טוב
 There is a special mitzva of Simcha on Yom Tov as the pasuk says: ושמחת בחגיך.

D

האיך אופן מיום טוב לשבת?
 מדרבנן א עירובי תבשילין, איסור דאורייתא אה מתיר שבת

רב חסדא
 מדאורייתא צרכי שבת נעשין ביום טוב

רב רבה
 הוּאֵיל ומיקלעי ליה אורחים חזי ליה

E

עירובי תבשילין

שמחת יום טוב

1 So let's review.....

The Gemara continues explaining the Mishnah of the previous Daf, which detailed which gifts may be sent as a gift on Yom Tov:

אבל לא סנדל המסומר

One may not send a sandal made with nails protruding from them.

The Gemara explains that it may not be sent, because it may not be worn -

משום מעשה שהיה

Because of an incident related in ע"א ס' ע"א -

1 Which gifts may be sent on Yom Tov

אבל לא סנדל המסומר
Sandal with nails protruding

Because it may not be worn
משום מעשה שהיה

2 The Mishnah continues:

ולא מנעל שאינו תפור

One may not send a shoe that's not sewn, even if partially attached, because it cannot be used this way.

ר' יהודה אומר

אף לא מנעל לבן מפני שצריך אומן

One may also not send an undyed shoe, or even if dyed, but not smoothed.

The Mishna concludes;

זה הכלל כל שנאותין בו ביו"ט משלחין אותו

As a general rule, whatever can be used on Yom Tov may be sent on Yom Tov.

2 ולא מנעל שאינו תפור
A shoe that's not sewn

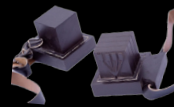
ר' יהודה אומר
אף לא מנעל לבן
מפני שצריך אומן

זה הכלל
כל שנאותין בו ביו"ט
משלחין אותו

3 The gemara relates that Rav Sheshes permitted the sending of Tefillin on Yom Tov.

Abaye asked: But Tefillin are not worn on Yom Tov?

3 Rav Sheshes permitted sending Tefillin on Yom Tov



Abaye asked...
Tefillin are not worn on Yom Tov?

4 To which Rav Sheshes answered, that the Mishna actually means to say;
 כל שנאותין בו בחול משלחין אותו ביום טוב
 Anything that is in its complete form and can be used on a weekday as is may be sent on Yom Tov itself, whether or not we use it on Yom Tov.
 -
 Rashi explains that Abaye understood the words ביום טוב to be part of the beginning of the statement, as follows:
 זה הכלל כל שנאותין בו ביום טוב
 משלחין אותו
 Rav Sheshes answered that the words ביום טוב are part of the end of the statement, as follows:
 זה הכלל כל שנאותין בו
 ביום טוב משלחין אותו

4 *Rav Sheshes answered...*
 The Mishna means to say;
 כל שנאותין בו בחול
 משלחין אותו ביום טוב

רש"י

<i>Abaye understood</i>	<i>Rav Sheshes answered</i>
זה הכלל	זה הכלל
כל שנאותין בו ביום טוב, משלחין אותו	כל שנאותין בו, ביום טוב משלחין אותו

5 הדרן עלך ביצה
 We have B"H completed the first Perek of Maseches Beitzah, and we begin the second Perek, יום טוב, B'Ezras HaShem.

5 הדרן עלך ביצה

6 The first Mishnah of the Perek introduces us to the תקנת חכמים of עירובי תבשילין, to permit cooking on Yom Tov for Shabbos, when Yom Tov falls on Friday.
 Let's first review the background of עירובי תבשילין based on the Gemara דף מ"ו ע"ב The Posuk;
 כל מלאכת עבודה לא תעשו
 teaches that all מלאכות that are אסור on Shabbos, are אסור on Yom Tov as well. The Posuk;
 אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם
 makes an exception, that work done נפש אוכל נפש - for the purpose of eating on יום טוב is מותר.
 However, the היתר of אוכל נפש applies only to food prepared for Yom Tov itself, and not for the next day.

6 עירובי תבשילין

אך אשר יאכל ככל נפש הוא לבדו יעשה לכם <i>לבדוק אולי נפש אומר יש</i>	כל מלאכת עבודה לא תעשו <i>מלאכות אסור are אסור</i>
--	---

only food for Yom Tov,
and not for the next day

7 Therefore, the Gemara there asks; האין אופין מיום טוב לשבת - Based on what do we cook and bake on יום טוב for שבת, when יום טוב falls on Friday?
 After all, עירובי תבשילין which is a תקנה דרבנן, cannot be מתיר an איסור דאורייתא.

7 האין אופין מיום טוב לשבת?
 מדרבנן, איסור דאורייתא cannot be מתיר

8 There are two answers:
 רבה employs the principle of
 הואיל ומיקלעי ליה אורחים חזי ליה -
 Since, if many guests would arrive unexpectedly on יו"ט he
 would need the food for יו"ט, we view this cooking as being
 done for יו"ט. However, it remains מדרבנן because, right
 now, he does not yet have guests, and his intention was for after
 יו"ט. Therefore, the Chachamim instituted עירובי תבשילין to
 remove the איסור דרבנן.
 איסור דרבנן does not subscribe to the principle of הואיל - however
 he holds
 - מדאורייתא צרכי שבת נעשין ביום טוב
 As Rashi there explains;
 שבת ויו"ט חדא קדושה היא דתרווייהו שבת איקרו
 וכי היכי דמוותר לבשל לבו ביום מותר לבשל למחר
 שבת ומדאורייתא, one קדושה - therefore, one
 may cook on יו"ט for שבת. The Chachamim, however, did not
 allow it because
 - גזירה שמא יאמרו אופין מיו"ט אף לחול
 People might erroneously think that one may bake on יו"ט even
 for the weekdays.
 - וכיון דאצרכוה רבנן עירובי תבשילין אית ליה הכירא
 The requirement of עירובי תבשילין reminds people that only
 is אסור מיום טוב לחול, but מותר is מיום טוב לשבת.
 Bottom Line - according to both Rabbah and Rav Chisda, there
 is no איסור דאורייתא, merely an איסור דרבנן, which is removed by
 עירובי תבשילין.

9 Therefore, Zugt the Mishna:
 יום טוב שחל להיות ערב שבת
 לא יבשל בתחלה מיום טוב לשבת
 If Yom Tov falls on a Friday, it is forbidden to cook on Yom
 Tov for Shabbos,
 אבל מבשל הוא ליום טוב
 ואם הותר הותר לשבת
 But, one may cook for Yom Tov, and use the leftovers for
 Shabbos. Furthermore,
 עושה תבשיל מערב יו"ט
 וסומך עליו לשבת
 One may prepare a cooked item from before Yom Tov, and rely
 on this item to continue cooking on Yom Tov for Shabbos, as if
 he had already begun cooking for Shabbos from before Yom
 Tov.

10 This is the concept of Eruv Tavshilin.
 בית שמאי אומרים שני תבשילין
 ובית הלל אומרים תבשיל אחד
 Bais Shamai holds that two cooked items are required for the
 Eruv Tavshilin, while Bais Hillel holds that one cooked item is
 sufficient.
 אכלו או שאבד לא יבשל עליו בתחלה
 If the עירוב תבשילין was eaten or lost before one finished his
 cooking for Shabbos, he may no longer continue cooking for
 Shabbos on Yom Tov.
 ואם שייר ממנו כל שהוא סומך עליו לשבת
 However if there is even a small amount remaining from his
 עירוב תבשילין, he may rely on it to continue cooking for Shabbos
 on Yom Tov

8

<p>רב חסדא</p> <p>מדאורייתא צרכי שבת נעשין ביום טוב</p>	<p>רב</p> <p>הואיל ומיקלעי ליה אורחים חזי ליה</p>
---	---

9

מלאכה

יום טוב שחל להיות ערב שבת
לא יבשל בתחלה
מיום טוב לשבת

<p>עושה תבשיל מערב יו"ט וסומך עליו לשבת</p>	<p>אבל מבשל הוא ליום טוב ואם הותר הותר לשבת</p>
---	---

10

עירוב תבשילין

<p>בית הלל</p> <p>תבשיל אחד</p>	<p>בית שמאי</p> <p>שני תבשילין</p>
---------------------------------	------------------------------------

אכלו או שאבד
לא יבשל עליו בתחלה

ואם שייר ממנו כל שהוא
סומך עליו לשבת



11 The Gemara asks:
 מנה"מ
 What is the source for עירוב תבשילין?
 אמר שמואל דאמר קרא
 זכור את יום השבת לקדשו
 From which we learn:
 זכרהו מאחר שבה להשכיחו
 Remember the Shabbos, even from a situation that would cause one to forget, meaning on Yom Tov, when one is involved with all the needs of Yom Tov.

11

מנה הני מילי?
 What is the source for עירוב תבשילין?
 אמר שמואל
 דאמר קרא
 זכור את יום השבת לקדשו
 זכרהו מאחר שבה להשכיחו
 ...on Yom Tov, when one is involved with the needs of Yom Tov

12 The Gemara asks further
 עירוב מתקן the חכמים - מאי טעמא - What is the reason that the חכמים were עירוב מתקן?
 Why did they forbid cooking on Yom Tov for Shabbos without it?
 As Rashi explains, the Posuk just quoted -
 זכור את יום השבת לקדשו -
 is merely an אסמכתא, as the entire concept of עירוב תבשילין is only a תקנת חכמים.
 The Gemara cites 2 opinions:
 אמר רבא
 כדי שיברור מנה יפה לשבת
 ומנה יפה ליום טוב
 Rava explains that the reason for עירוב תבשילין is that a person should prepare a special portion for Shabbos, as well as a special portion for Yom Tov. If we would not require the person to take special action for Shabbos from before Yom Tov, he might use up all the food on Yom Tov, leaving nothing for the Shabbos meals.

12

מאי טעמא?
 What is the reason the חכמים were עירוב תבשילין?
 {The Posuk is merely an אסמכתא}

13 רב אשי אמר
 כדי שיאמרו אין אופין מיום טוב לשבת
 קל וחומר מיום טוב לחול
 Whereas Rav Ashi explains that the עירוב תבשילין is a reminder that if we may not cook or bake on Yom Tov for Shabbos without an עירוב תבשילין, certainly we may not cook or bake on Yom Tov for a weekday.
 Rashi adds that Rava's reason is out of concern for שבת, and Rav Ashi's reason is for כבוד יום טוב.

13

רב אשי אמר
 כדי שיאמרו
 אין אופין מיום טוב לשבת
 קל וחומר
 מיום טוב לחול
 Out of concern
 כבוד יום טוב

אמר רבא
 כדי שיברור
 מנה יפה לשבת
 ומנה יפה ליום טוב
 Out of concern
 כבוד ליה

14 ותנא מייתי לה מהכא
 Rebbe Elazar cites another source for עירוב תבשילין: The following Pasuk was told to Bnei Yisroel on Erev Shabbos:
 את אשר תאפו אפו
 ואת אשר תבשלו בשלו - From the double לשון, Rebbe Elazar learns:
 אין אופן אלא על האפוי
 ואין מבשלין אלא על המבושל
 This is an allusion to that we may not cook or bake on Erev Shabbos of Yom Tov, unless we have already begun cooking and baking from before.
 מכאן סמכו חכמים לערובי תבשילין מן התורה
 This is the source in the Torah on which the Chachamim relied to institute Eruv Tavshilin.
 =====

14 ותנא מייתי לה מהכא
 Rebbe Elazar cites
 another source for עירוב תבשילין

Told to Bnei Yisroel
 on Erev Shabbos:

את אשר תאפו אפו
 ואת אשר תבשלו בשלו

אין אופן - אלא על האפוי
 ואין מבשלין - אלא על המבושל

מכאן סמכו חכמים
 לערובי תבשילין מן התורה

15 The Gemara relates a story regarding Simchas Yom Tov.
 ת"ר מעשה ברבי אליעזר שהיה יושב ודורש כל היום כולו בהלכות יום טוב
 Rebbe Eliezer was once teaching Torah all day long on Yom Tov. One by one, groups of Talmidim slipped out, as they each wanted to go home and eat their Yom Tov meal. Rebbe Eliezer expressed his displeasure at each group, comparing them to barrels of wine of different sizes, denoting their apparent desire to go home and eat, rather than stay and hear words of Torah.
 The last group he even referred to as בעלי מארה, calling them a cursed group, and he chastised them for being מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה

15 Simchas Yom Tov

מעשה ברבי אליעזר
 שהיה יושב ודורש כל היום כולו
 בהלכות יום טוב

One by one,
 groups of Talmidim slipped out

16 The few remaining תלמידים were then afraid to leave, until Rebbe Eliezer sent them home with the following words from Sefer Nechemya:
 לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים
 ושלחו מנות לאין נכון לו
 כי קדוש היום לאדונינו
 ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם

16 תלמידים The few remaining were afraid to leave,
 until Rebbe Eliezer sent them home
 with the following words

לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים
 ושלחו מנות לאין נכון לו
 כי קדוש היום לאדונינו
 ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם



17 The Gemara explains that Rebbe Eliezer holds שמחת יום טוב רשות
 As we learned in a Braisa:
 רבי אליעזר אומר
 אין לו לאדם ביום טוב אלא
 או אוכל ושותה
 או יושב ושונה
 Rebbe Eliezer holds that שמחת יום טוב is optional. A person may spend the entire day either eating and drinking, or learning the entire day.
 Whereas Rebbe Yehoshua holds
 חלקהו חציו לה' וחציו לכם
 One should divide the day of Yom Tov - half Avodas HaShem of Torah and Tefillah, and half Oneg Yom Tov by eating and drinking in the special Seudos HaChag.

17 The Gemara explains...

<p><i>R' Eliezer holds</i> שמחת יום טוב רשות</p> <p><i>ברייטא:</i> רבי אליעזר אומר אין לו לאדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה</p>	<p><i>R' Yehoshua holds</i> חלקהו חציו לה' וחציו לכם</p>
---	--

18 אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו
 They both derive their respective opinions from the same Pasuk:
 כתוב אחד אומר עצרת לה' אלהיך
 וכתוב אחד אומר עצרת תהיה לכם
 One pasuk states that Yom Tov should be for HaShem, while the second pasuk states that עצרת should be for you, the Yidden.
 How do we resolve this apparent discrepancy?
 רבי אליעזר סבר או כולו לה' או כולו לכם
 ורבי יהושע סבר חלקהו חציו לה' וחציו לכם

18 אמר רבי יוחנן
 ולפיכך מקרא אחד דרשו

<p>כתוב אחד אומר עצרת לה' אלהיך</p>	<p>וכתוב אחד אומר עצרת תהיה לכם</p>
<p>← ? →</p> <p>כא טצד?</p>	
<p><i>רבי יבואל סבר</i> חלקהו חציו לה' וחציו לכם</p>	<p><i>רבי אליעזר סבר</i> או כולו לה' או כולו לכם</p>





19 The Gemara now examines the pasuk in Nechemya, quoted by Rebbe Eliezer:

מאי כי חדות ה' היא מעוזכם
אמר ר' יוחנן משום ר' אליעזר בר' שמעון
אמר להם הקב"ה לישראל
בני לוו עלי וקדשו קדושת היום
והאמינו בי ואני פורע

One should not be concerned about Yom Tov expenses, as HaShem commits in this pasuk to repay all expenditures of צרכי ההג. This faith in HaShem is what gives us strength, and this is what is meant by the pasuk
כי חדות ה' היא מעוזכם

19

לכו אכלו משמנים ושיתו במתקים
ושלחו מנחות לאיך זכו לך
כי קדוש היום לארוננו
ואל תעצבו כי זרות ה' היא מעוזכם

מאי

כי חדות ה' היא מעוזכם?

אמר ר' יוחנן משום ר' אליעזר בר' שמעון

אמר להם הקב"ה לישראל
בני לוו עלי וקדשו קדושת היום
והאמינו בי ואני פורע

